

VIII. XIZMATLAR

2020 yil yanvar-iyun oylarida bozor xizmatlari ishlab chiqarishning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha hajmi 2958,6 mlrd. so‘mni tashkil qildi va 2019 yil yanvar-iyun oylariga nisbatan o‘sish 102,1 foizni tashkil etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha bozor xizmatlari ishlab chiqarish (2020 yilning yanvar-iyun oylari uchun)

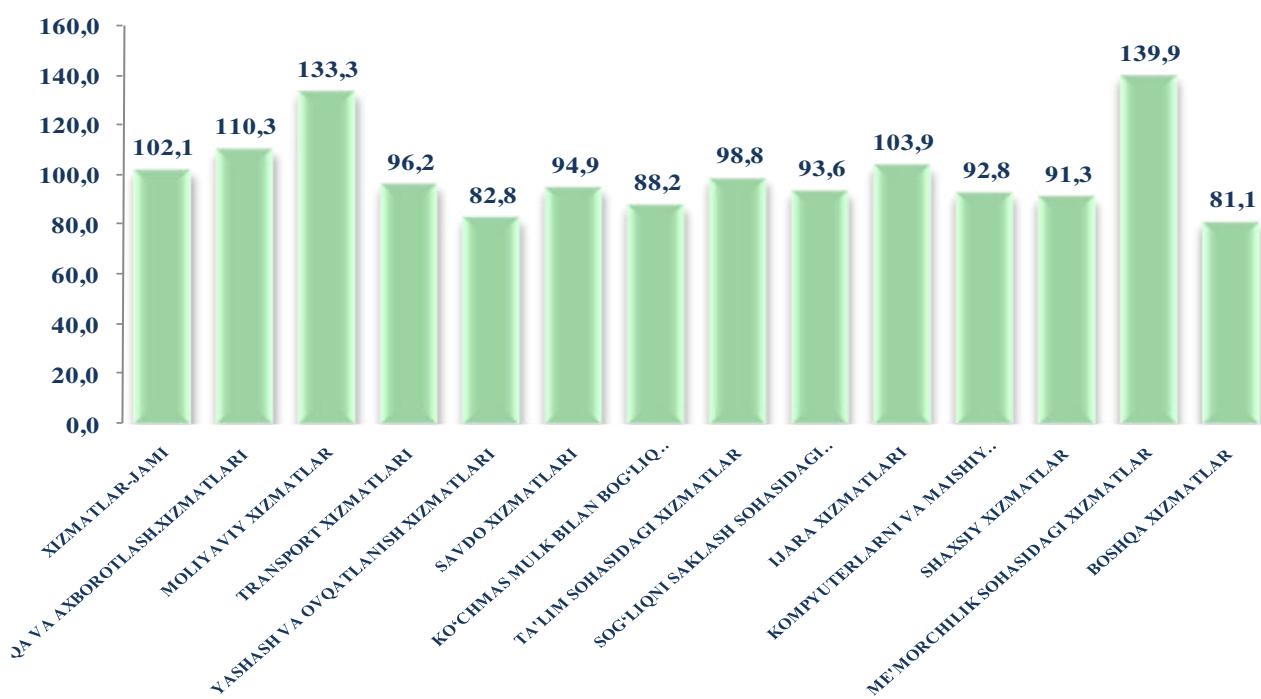
	Mlrd. so‘m	O‘sish sur’ati, %	Jamiga nisbatan %
Xizmatlar – jami	2958,6	102,1	100,0
<i>shu jumladan asosiy turlari bo‘yicha:</i>			
aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	161,6	110,3	5,5
moliyaviy xizmatlar	598,6	133,3	20,2
transport xizmatlari	692,5	96,2	23,4
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	662,5	96,2	22,4
yashash va ovqatlanish xizmatlari	65,3	82,8	2,2
savdo xizmatlari	808,0	94,9	27,3
ko‘chmas mulk bilan bog‘liq xizmatlar	80,3	88,2	2,7
ta’lim sohasidagi xizmatlar	126,7	98,8	4,3
sog‘lijni saqlash sohasidagi xizmatlar	48,9	93,6	1,7
ijara xizmatlari	60,9	103,9	2,1
kompYuterlar va maishiy tovarlarni ta’mirlash bo‘yicha xizmatlar	95,0	92,8	3,2
shaxsiy xizmatlar	86,8	91,3	2,9
me’morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	61,5	139,9	2,1
boshqa xizmatlar	72,5	81,1	2,4

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida Yuqori hajm savdo xizmatlari (808,0 mlrd. so'm), transport xizmatlari (692,5 mlrd. so'm), moliyaviy xizmatlar (598,6 mlrd. so'm), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (161,6 mlrd. so'm)ga to'g'ri keladi.

Eng kichik hajm sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (48,9 mlrd. so'm), ijara xizmatlari (60,9 mlrd. so'm), me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (61,5 mlrd. so'm)ga to'g'ri keladi.

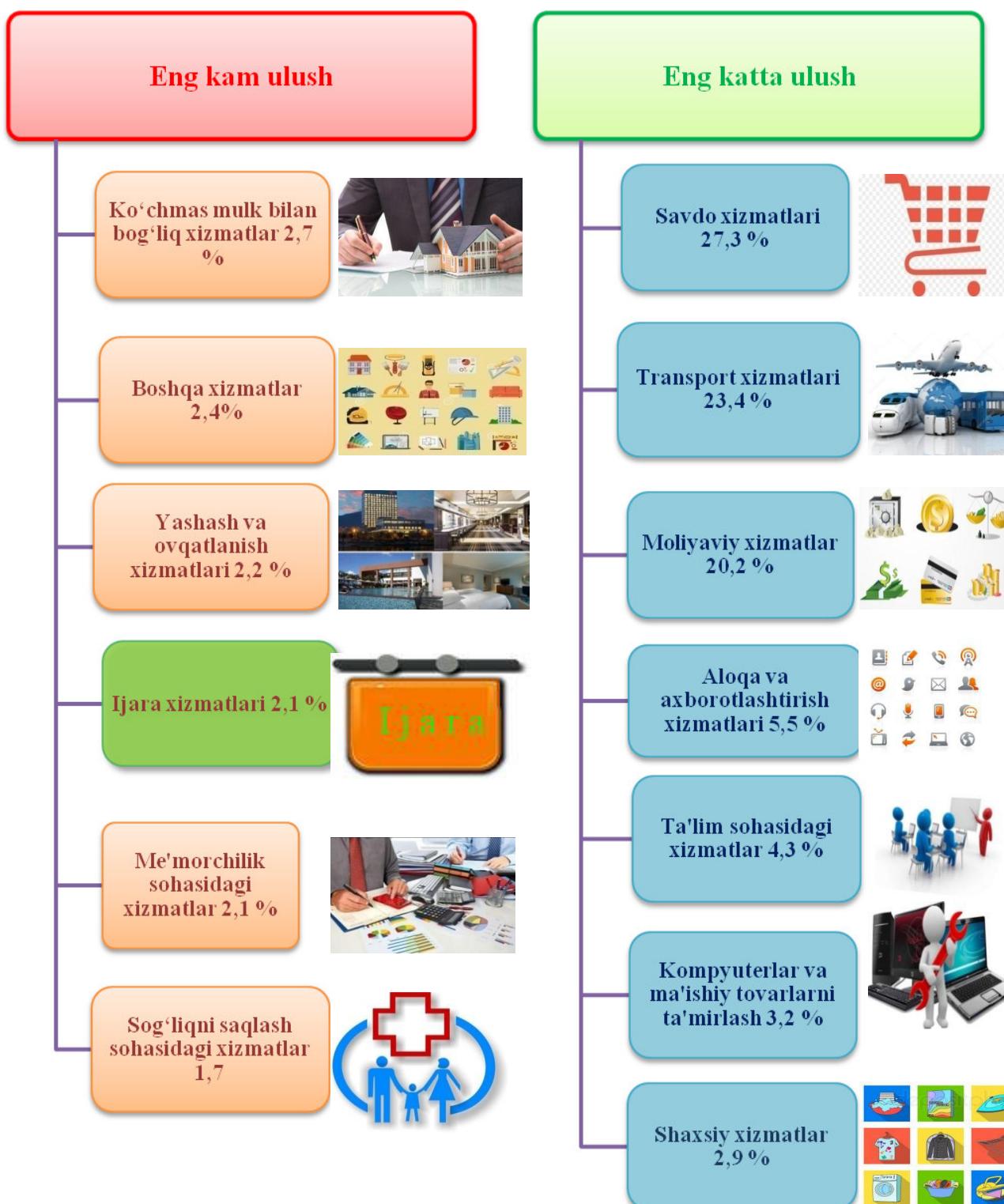
SHuningdek, me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (139,9 %), moliyaviy xizmatlar (133,3 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (110,3 %) va ijara xizmatlari (103,9 %) o'sish sur'atlari Yuqori bo'ldi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar tarkibi
(2020 yil yanvar-iyun oylari uchun)

Xizmatlar tarkibida savdo xizmatlari – 27,3 % ulush bilan etakchi o'rinni egallaydi. Xozirgi vaqtida savdo sohasi iste'molchilarining bozor talabini shakllantirish jarayonida faol ishtirokchi xisoblanadi. Bugungi kunda savdo xizmatlari mamlakat iqtisodiyotida ko'rsatilayotgan xizmatlar umumiy hajmining sezilarli qismini tashkil etadi. Respublikada zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalangan holda chakana savdo tarmoqlari faol rivojlanmoqda.

**2020 yil yanvar-iyun oylarida
iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar tarkibi**

Xizmatlar tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari (27,3 %), transport xizmatlari (23,4 %), moliyaviy xizmatlari (20,2 %) va aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (5,5 %) to‘g‘ri keladi.

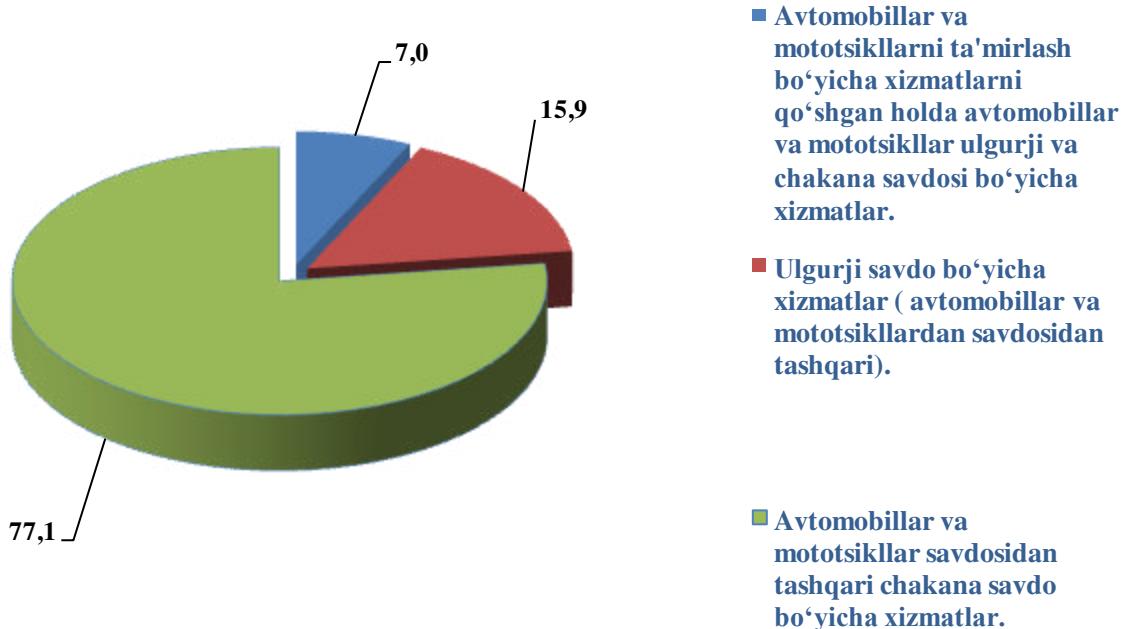
Xizmatlar umumiy hajmida past ulushlar me’morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (2,1 %), shuningdek sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (1,7 %) ga to‘g‘ri kelgan.

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo‘naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda viloyatda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko‘rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta’sir ko‘rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholining katta qismini hayot sifati va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

2020 yil yanvar-iyun oylarida savdo xizmatlari hajmi 808,0 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi. Ko‘rsatilgan xizmatlar umumiy hajmidagi ulushi 27,3 % ni tashkil etdi.

O‘tgan yilning shu davriga nisbatan savdo xizmatlarining hajmi 53,3 mlrd. so‘mga oshdi.

Savdo xizmatlarining tarkibi (2020 yil yanvar-iyun oylari uchun)

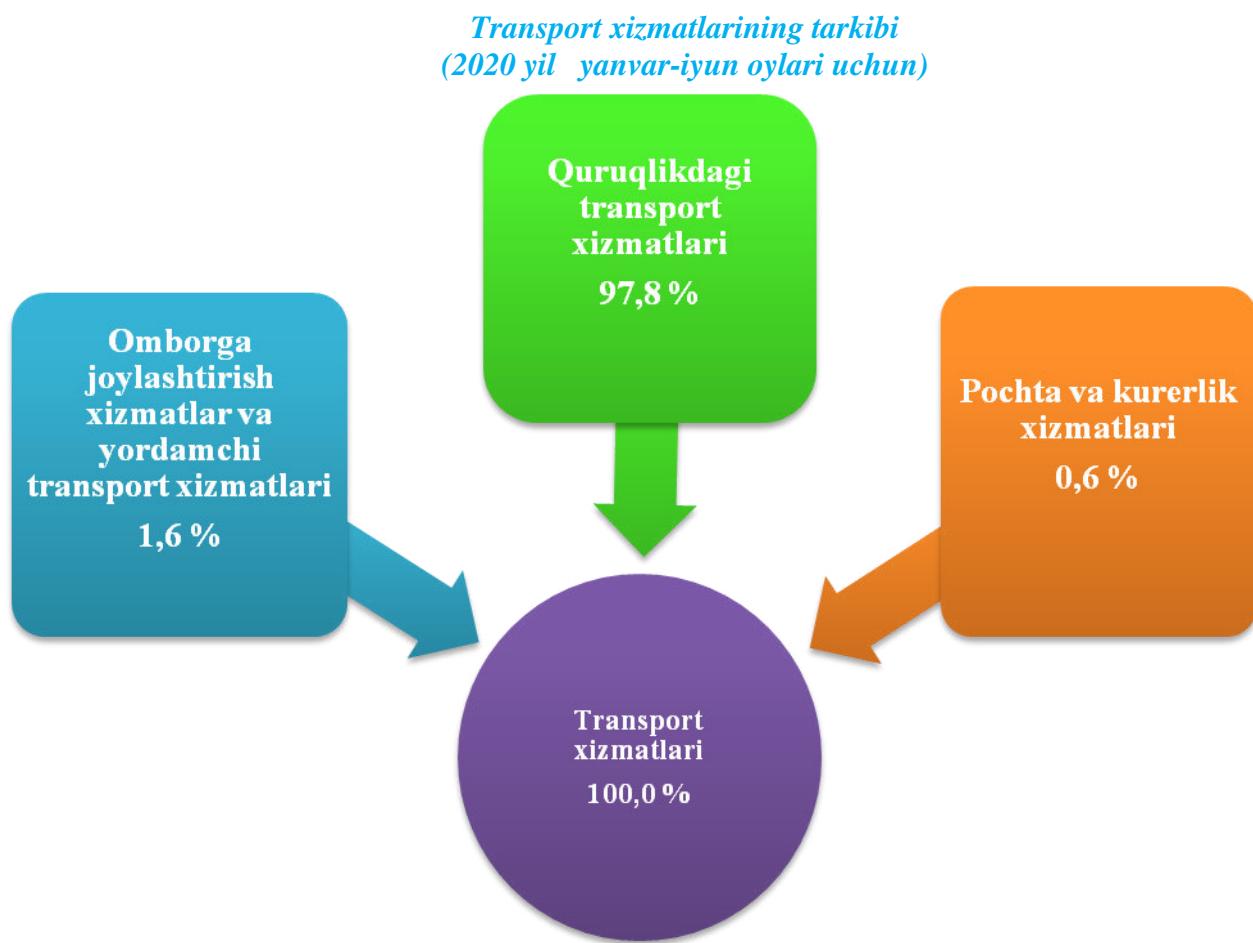

Savdo xizmatlari tarkibida avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo bo‘yicha xizmatlar katta salmoqqa ega bo‘lib, uning ulushi 77,1 % ni tashkil etadi.

Ulgurji savdo bo‘yicha xizmatlarning (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) ulushi 15,9 % ga etdi.

Avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda avtomobillar va mototsikllar ulgurji va chakana savdosini bo'yicha xizmatlar umumiy savdo xizmatlari hajmida 7,0 % ni egallaydi.

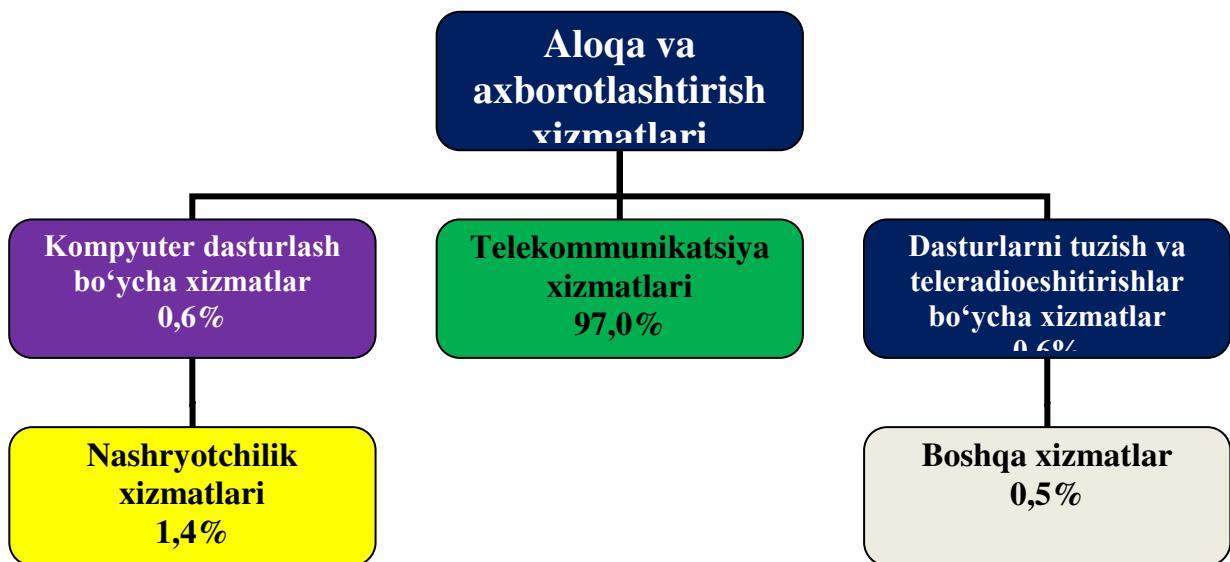
Transport xizmatlarining umumiy hajmida quruqlikdagi transport xizmatlari – 97,8 %, omborga joylashtirish xizmatlar va yordamchi transport xizmatlari – 1,6 %, pochta va kurerlik xizmatlari – 0,6 % ni tashkil etadi.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyaari (AKT) va moliya-kredit muassasalari xizmatlari tez rivojlanayotgan xizmat turlari hisoblanadi. Yangi texnologiyaarga va bozorni erkinlashtirish natijalariga tayanib, bu faoliyat turlari hozirgi vaqtida rivojlanishning yangi bosqichi sifatida paydo bo‘ldi va bugungi kunda jamiyatning texnologik taraqqiyoti va iqtisodiyotning globallashuvida hal qiluvchi rol o‘ynaydi.

Ko‘rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish, AKT sohasida innovatsiyaarni joriy etish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida yangi turdagи xizmatlarning paydo bo‘lishi aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmini oshirishga ta’sir ko‘rsatadi.

**Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari tarkibi,%
(2020 yil yanvar-iyun oylari uchun)**

2020 yil yanvar-iyun oylarida viloyat bo'yicha aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmi 161,6 mlrd. so'mga teng bo'lib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan usish sur'ati 110,3 % ni tashkil etdi. Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hijmidagi ulushi 5,5 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulush (97,0 %) telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, Internet, yo'ldosh aloqa xizmatlari va b.q.) hissasiga to'g'ri keladi.

Pul-kredit tizimini isloh qilish dasturida bank tizimini barqarorligini ta'minlash, xalqaro standartlarga muvofiq bank faoliyatini yanada takomillashtirish, qo'shimcha investitsiya arni jalg qilish, bank va sug'urta tashkilotlariga ko'rsatiladigan axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda yangi xizmat turlarini joriy etish, moliyaviy xizmatlar hajmini yanada kengaytirishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Zamonaviy bank xizmatlari ko'rsatish, jumladan "raqamli" banklar va chakana xizmatlar ko'rsatishga ixtisoslashgan bank bo'linmalarini tashkil etish uchun innovatsion bank texnologiyarini joriy qilish, masofadan turib bank xizmatlarini ko'rsatish, to'lov tizimini yanada rivojlantirish moliyaviy xizmatlarning jadal rivojlanishiga yordam beradi.

**Moliyaviy xizmatlarning tarkibi, %
(2020 yil yanvar-iyun oylari uchun)**

Natijada, 2020 yil yanvar-iyun oylarida ko'rsatilgan moliyaviy xizmatlar hajmi 598,6 mlrd. so'mga teng bo'lib, o'sish 133,3 % ni tashkil etdi.

Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlar ulushi 92,1 % ustunlik qilmoqda. Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta xizmatlarining ulushi 5,5 % ni, yordamchi moliyaviy faoliyat 2,4 % ni tashkil etdi.

YAshash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar hajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar 75,0 % ulush bilan etakchilik qilmoqda. YAshash bo'yicha xizmatlar ulushi 25,0 % ga to'g'ri keladi.

**YAshash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning tarkibi, %
(2020 yil yanvar-iyun oylari uchun)**

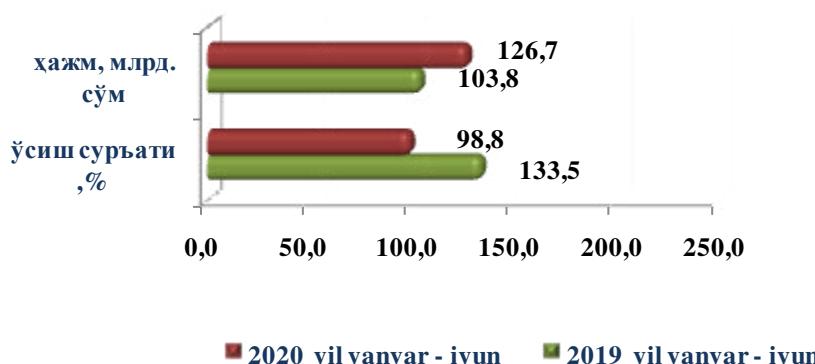
2019 yil yanvar-iyun oylari bilan taqqoslanganda yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar ulushining ko'payish omillaridan biri viloyatda turizm faoliyatini rivojlantirish xisoblanadi. Jaxonga mashhur Xiva shahrining tarixiy yodgorliklari, zamonaviy shaharlar, O'zbekistonning betakror tabiatni, noyob milliy taomlari, shuningdek, xalqimizning betakror mexmondo'stligi sayohatchilarni o'ziga jalb qiladi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati 82,8 % ni tashkil etdi.

Ta'lism sohasidagi xizmatlarning hajmi va o'sish sur'ati, % (2020 yil yanvar-iyun oylari uchun)

Ta'lism sohasida amalga oshirilayotgan tub islohotlar birinchi navbatda ong va fikrlashdagi ijobiy o'zgarishlarni qo'llab-quvvatlab, ma'naviyatni Yuksaltirishga hissa qo'shadi.

2020 yilning yanvar-iyun oylarida o'sish sur'atlari shuningdek ta'lism sohasidagi xizmatlarda – 98,8 % erishildi. Ta'lism sohasida ko'rsatilgan xizmatlar hajmi 126,7 mlrd. so'mga teng.

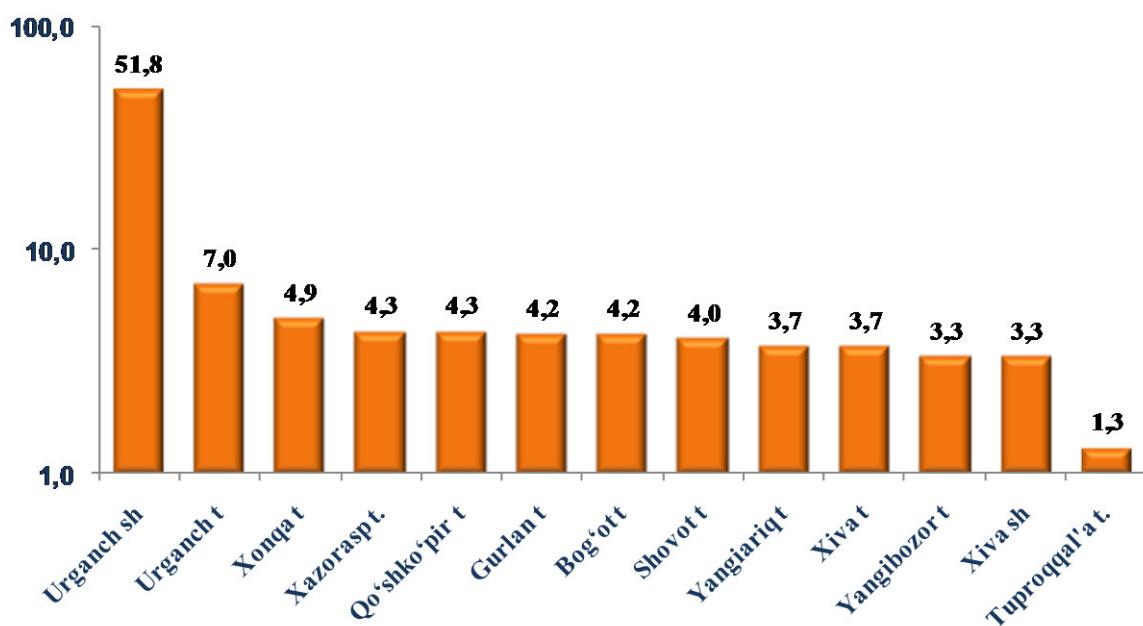
O'tgan yilning yanvar-iyun oylari bilan taqqoslanganda ta'lism sohasidagi xizmatlarning hajmi 22,9 mlrd. so'mga oshdi.

2020 yil yanvar-iyun oylarida shahar va tumanlar kesimida ko'rsatilgan xizmatlar hajmi.

	Mlrd. so'm	O'sish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, % da
Xorazm viloyati	2958,6	102,1	100,0
Urganch shahri	1532,1	105,8	51,8
Xiva shahri	96,7	105,6	3,3
<i>tumanlar:</i>			

Bog'ot	125,1	102,1	4,2
Gurlan	123,2	93,6	4,2
Qo'shko'pir	126,2	106,1	4,3
Urganch	208,5	83,1	7,0
Hazorasp	126,9	89,8	4,3
Tuproqqa'l'a	39,1	89,0	1,3
Xonqa	145,0	102,3	4,9
Xiva	109,9	103,3	3,7
Shovot	118,2	102,7	4,0
Yangiariq	109,1	109,7	3,7
Yangibozor	98,7	112,9	3,3

**Viloyat bo'yicha xizmatlarning umumiyligi hajmida shahar va tumanlarning ulushi
(2020 yil yanvar-iyun oylari uchun)**

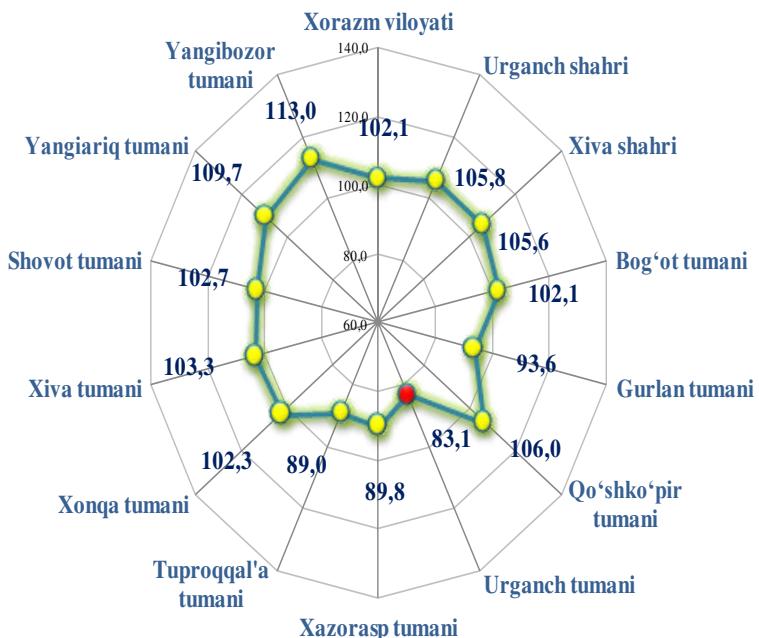

Xizmatlar sohasining rivojlanishida eng katta ulush Urganch shahri (51,8 %), Urganch (7,0 %), Xonqa (4,9 %), Hazorasp (4,3 %) tumanlarida kuzatilmoqda.

Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmida eng kichik ulushlarni Xiva shahri (3,3 %), Yangibozor tumani (3,3 %), Tuproqql'a tumani (1,3 %) egallaydi.

Hududlar bo'yicha bozor xizmatlarining o'sish sur'ati, %

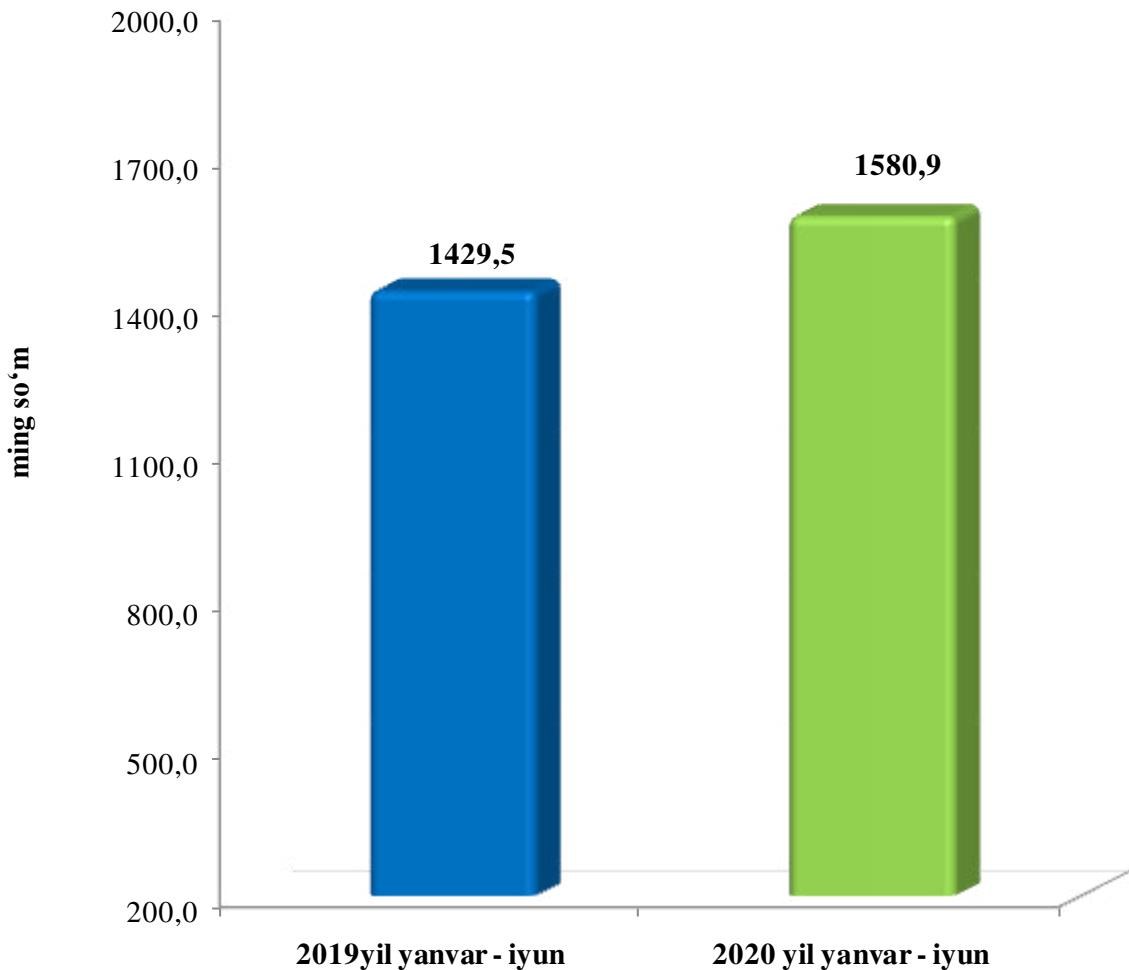
(2020 yil yanvar-iyun oylari uchun)

2019 yil yanvar-iyun oylariga nisbatan, 2020 yil yanvar-iyun oylarida eng Yuqori o'sish sur'atlari Yangibozor tumani (113,0 %), Yangiariq tumani (109,7 %) va Qo'shko'pir tumanida (106,0 %) qayd etildi.

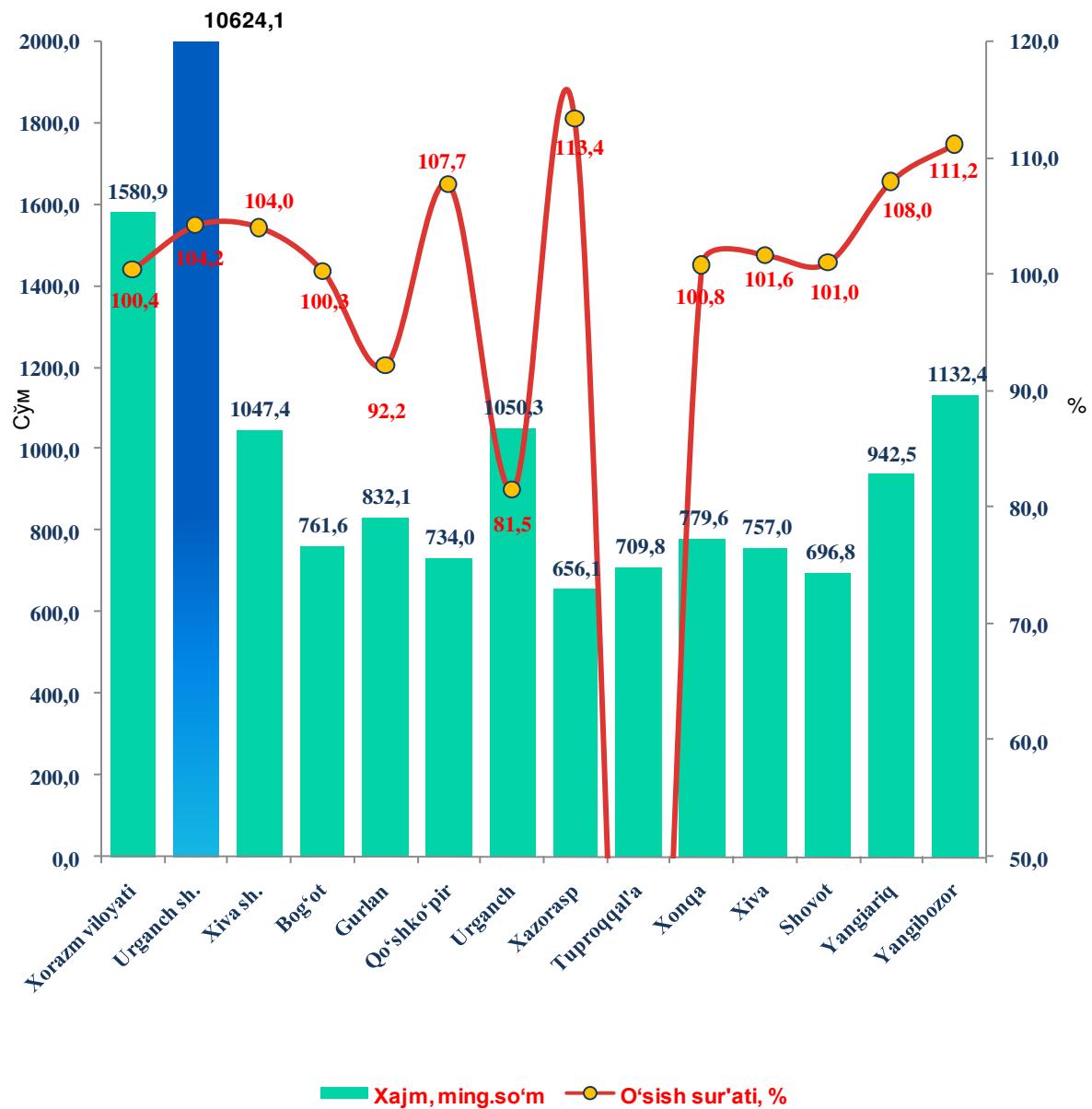
Xorazm viloyatida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining har oyda o'sishi kuzatilmoqda. Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 2019 yil yanvar-iyun oylariga nisbatan 151,4 ming so'mga oshib, 1580,9 ming so'mga teng bo'ldi. O'sish sur'ati 100,4 % qayd etildi.

Viloyat bo‘yicha aholi jon boshiga ko‘rsatkichlar
(2020 yil yanvar-iyun oylari uchun)

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo‘naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirish uchun eng muhim shartlardan biri hisoblanadi. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan bozor islohotlarining ijobiy natijalari xizmatlar sohasini yanada rivojlantirish, jamiyatni rivojlantirishning eng muhum ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal etishda uning rolini oshirish bilan uzviy bog‘liqdir.

Shahar va tumanlar bo‘yicha aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining hajmi va o‘sish sur’ati
(2020 yil yanvar-iyun oylari uchun)

Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan xizmatlar bo‘yicha eng Yuqori ko‘rsatkich Urganch shahrida (10624,1 ming so‘m), Yangibozor tumani (1132,4 ming so‘m), Urganch tumani (1050,3 ming so‘m), va Xiva shahrida (1047,4 ming so‘m) ga to‘g‘ri keladi.

Hududlar o‘rtasida aholi jon boshiga ko‘rsatilgan xizmatlar bo‘yicha eng past ko‘rsatkich Shovot (696,8 ming so‘m), Tuproqqa'l'a (709,8 ming so‘m) va Qo‘siko‘pir (734,0 ming so‘m) tumanlarida kuzatildi.

2019 yil yanvar-iyun oylariga nisbatan, 2020 yil yanvar-iyun oylarida aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining eng Yuqori o‘sish sur’atlari Hazorasp tumanida (113,4 %) va Yangibozor tumanida (111,2 %) qayd etildi.